

P6_TA(2008)0195

Prekybos ir ekonominiai santykiai su Pietryčių Azijos šalimis (ASEAN)

2008 m. gegužės 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl prekybos ir ekonominių santykių su Pietryčių Azijos šalių asociacija (ASEAN) (2007/2265(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl abipusių prekybos derybų, ypač į 2007 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl prekybos ir ekonominių santykių su Korėja¹,
- atsižvelgdamas į ASEAN 2007 m. lapkričio 20 d. chartiją, pasirašytą Singapūre vykusio 13-ojo ASEAN susitikimo metu,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. rugsėjo 6 d. ir 27 d. rezoliucijas dėl padėties Birmoje²,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl CARS 21: konkurencingos automobilių pramonės reglamentavimo sistemos³,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. liepos 12 d. rezoliuciją dėl TRIPS ir galimybės įsigyti vaistų⁴,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl ES pagalbos prekybai⁵,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl deramo darbo visiems skatinimo⁶,
- atsižvelgdamas į savo 2003 m. birželio 3 d. rezoliuciją dėl regioninių laisvosios prekybos sričių ir Europos Sąjungos prekybos strategijos⁷,
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos reglamento, nustatančio Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruotai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti (COM(2007)0602),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Globalioji Europa: konkuravimas pasaulyje. ES augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos dalis“ (COM(2006)0567),
- atsižvelgdamas į CEPIL-CERIM 2006 m. gegužės 3 d. atliktą tyrimą „Galimo Europos Sąjungos ir ASEAN laisvosios prekybos susitarimo ekonominis poveikis“,

---

¹ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0629.

² Priimti tekstai, P6_TA(2007)0384 ir 0420.

³ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0007

⁴ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0353.

⁵ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 291.

⁶ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 321.

⁷ OL C68 E, 2004 3 18, p. 126.

- atsižvelgdamas į 2001 m. lapkričio 14 d. Dohoje paskelbtą Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) Ketvirtosios ministrų konferencijos deklaraciją, ypač į jos 44 punkto nuostatas dėl specialiojo ir diferencijuoto režimo,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą ir į Užsienio reikalų bei Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetų nuomones (A6-0151/2008),
- A. kadangi Europos Sąjungoje ir toliau turėtų būti teikiama pirmenybė taisyklėmis grindžiamai PPO sukurtai daugiašalės prekybos sistemai, pagal kurią, nustatant tinkamas taisykles ir užtikrinant jų laikymąsi, sudaromos geriausios sąlygos vystyti teisingą ir nešališką tarptautinę prekybą,
  - B. kadangi užtikrinus sėkmingą ir stabilią Dohos plėtos darbotvarkės pabaigą atsirastų daug vilties, kad besivystančioms valstybėms bus padėta integruotis į pasaulio prekybos sistemą,
  - C. kadangi sudarant tarpregioninius laisvosios prekybos susitarimus būtų papildyta daugiašalė sistema, t. y. skatinama integracija ir sprendžiami klausimai, dėl kurių sudėtinga pasiekti daugiašalius susitarimus,
  - D. kadangi visa ASEAN grupė yra penkta pagal dydį ES prekybos partnerė, o ES – antra pagal dydį ASEAN prekybos partnerė, daugiausia investuojanti į šį regioną,
  - E. kadangi ASEAN regionas labai įvairialypis; kadangi trys šio regiono narės priskiriamos mažiausiai išsivysčiusiems šalims, nors kitose pajamos vienam gyventojui didesnės negu daugelyje ES valstybių,
  - F. kadangi ASEAN ekonominė padėtis skiriasi ir šie skirtumai svarbūs baigiant derybas dėl ES ir ASEAN laisvosios prekybos susitarimą,
  - G. kadangi tyrimais nustatyta, kad ES ir ASEAN susitarimas (toliau – susitarimas) ekonomiškai naudingas abiem pusėms, tačiau, siekiant teisingai paskirstyti šią naudą, gali prireikti papildomų priemonių,
  - H. kadangi sudarant ES ir bet kurios kitos šalies laisvosios prekybos susitarimą būtina pasirašyti partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą, į kurį būtų įtraukta žmogaus teisių užtikrinimo sąlyga,
  - I. kadangi užtikrinus lygiavertes dvišales galimybes patekti į ES ir ASEAN rinką visapusiškai atsižvelgiant į skirtingą ASEAN narių, ypač į neturtingiausių mažiausiai išsivysčiusių šalių, ekonominę padėtį, padidės prekių ir paslaugų srautai, bus paskatintos naujovės ir abipusis ekonomikos augimas,
  - J. kadangi svarbu atsižvelgti į veiksmingą intelektinės nuosavybės teisių apsaugą, įskaitant geografines nuorodas ir kilmės pavadinimus, tuo pat metu sudarant galimybes įsigyti vaistų ir perduoti technologijas, ypač susijusias su tvarių vystymusi bei kova su klimato kaita,
1. mano, kad ambicingas ES ir ASEAN susitarimas labai naudingas abiem pusėms ir, nors kokybiškas susitarimas svarbiau už skubų jo sudarymą, nerimauja dėl lėtos derybų eigos;

pabrėžia, kad pagerinus patekimo į rinką sąlygas ES įmonėms svarbūs konkretūs rezultatai;

2. mano, kad sėkminga Dohos plėtros darbotvarkė išlieka Europos Sąjungos prekybos prioritetu ir norėtų, kad šį prioritetą papildytų derybos su ASEAN; mano, kad siūlomas laisvosios prekybos susitarimas turėtų būti sudaromas visapusiškai laikantis PPO taisyklių;
3. ragina abi puses derybose suteikti pirmenybę būtinybei stabilizuoti produktų, ypač maisto, kainas ir labai atsargiai spręsti biokuro problemą;
4. mano, kad sudarant tarpregioninius susitarimus galima naudingai papildyti daugiašalę sistemą, jeigu minėtieji susitarimai plataus užmojo ir ambicingi, apima daug daugiau nei tarifų mažinimas ir juose nustatomos kokybinės su prekyba susijusios sąlygos, įskaitant veiksmingas nuostatas dėl žmogaus teisių bei socialinių ir gamtos apsaugos standartų; mano, kad paaiškėjus, jog tarpregioninis susitarimas yra nepraktiškas, būtų nepaprastai svarbu dvišalėms deryboms taikyti bendrą struktūrą, kurioje skirtųsi tik susitarimų apimtis ir pereinamieji laikotarpiai;
5. pabrėžia, kad Europos Sąjungos pramonės augimas ateityje priklausys nuo atviros užsienio prekybos ir investicijų laikantis sąžiningų taisyklių;
6. apgailestauja dėl to, kad 2007 m. lapkričio mėn. vykusiame aukščiausiojo lygio ES ir ASEAN viršūnių susitikime Singapūre išsamiai neaptartos kai kurios su verslo praktika susijusios nuostatos, nes dėl šios priežasties susilaikoma nuo Europos Sąjungos investicijų ASEAN šalyse;
7. pabrėžia būtinybę stiprinti regioninę ekonominę ASEAN šalių integraciją; ragina Komisiją teikti techninę paramą ir toliau padėti stiprinti integraciją;
8. ragina šalis laipsniškai mažinti arba panaikinti visas prekybos prekėms ir paslaugoms kliūtis visapusiškai atsižvelgiant į skirtingą ASEAN šalių ekonominę padėtį ir poreikį užtikrinti visuotines, prieinamas ir tausias bei aukštos kokybės standartus atitinkančias viešąsias paslaugas prieinamomis kainomis;
9. ragina Komisiją ES ir ASEAN susitarime užtikrinti viešųjų pirkimų, konkurencijos, investicijų, intelektinės nuosavybės teisių, valstybės paramos ir kitų subsidijų skaidrumą ir skatina veiksmingai taikyti taisykles; pabrėžia paslaugų svarbą ES ir ASEAN prekybos santykiams;
10. pabrėžia, kad susitarime su ASEAN turėtų būti užtikrinami šie aspektai:
  - i) kilmės taisyklių tobulinimas ir paprastinimas,
  - ii) standartų, įskaitant produktų saugos, vaikų apsaugos ir gyvūnų gerovės standartus, derinimas,
  - iii) reguliavimo skaidrumas ir paprastesnės biurokratinės procedūros,
  - iv) diskriminacinių mokesčių panaikinimas;

Sektorijų klausimai

11. mano, kad netarifiniai apribojimai svarbūs ne mažiau nei tarifų mažinimas, ir ypač susirūpinęs dėl verslo paslaugų ribojimo, kai nepagrįstai mažinant apribojimus ASEAN įmonėms sudaromos galimybės veiksmingiau naudotis bankų, draudimo ir teisinėmis paslaugomis už mažesnę kainą;
12. pabrėžia intelektinės nuosavybės teisių svarbą ir ragina teikti pirmenybę veiksmingam šių teisių, ypač pramoninio dizaino, garso įrašų ir kitų kultūros prekių, taip pat geografinių nuorodų ir kilmės pavadinimų, apsaugos užtikrinimui; prašo Komisiją kovoti su kliūtimis nepaisant šalių teisės reguliuoti sektorius, kurie atlieka svarbų vaidmenį išsaugant kultūrą įvairovę, pvz., garso ir vaizdo;
13. atkreipia ypatingą dėmesį į kovą su vaistų klastojimu, kuris skatina nesąžiningą konkurenciją ir kelia pavojų vartotojų sveikatai; taip pat pažymi, kad susitarimu neturėtų būti sudaroma jokių teisinių ar praktinių kliūčių visapusiškai pasinaudoti lanksčiomis galimybėmis, numatytomis deklaracijoje, iš dalies keičiančioje sutartį dėl su prekyba susijusių intelektinės nuosavybės teisių aspektų (TRIPS sutartis) ir dėl galimybės įsigyti vaistų ir ragina Komisijos derybininkus visapusiškai atsižvelgti į minėtosios 2007 m. liepos 12 d. rezoliucijos šia tema punktus;
14. primena ES įsipareigojimą remti Dohos deklaraciją ir naudotis TRIPS susitarime numatytomis lanksčiomis galimybėmis siekti visuomenės sveikatos ir besivystančių šalių prieigos prie vaistų; todėl ragina Komisiją nedaryti nieko, kas galėtų pakenkti Tailando vyriausybės pastangoms užtikrinti visų savo gyventojų prieigą prie vaistų;
15. mano, kad svarstant susitarimo aspektus, susijusius su viešaisiais pirkimais, turėtų būti atsižvelgta į skirtingą ASEAN narių išsivystymo lygį ir gerbti visų dalyvių teisę reguliuoti viešąsias tarnybas, ypač tas, kurios susijusios su pagrindiniais poreikiais;
16. mano, kad susitarime turėtų būti numatoma užtikrinti didesnę skaidrumą ir atskaitomybę nepriklausomų turto fondų investicijų srityje;
17. reiškia susirūpinimą dėl padidėjusių ryžių kainų pasekmių, ypač skurdesniems namų ūkiams ryžius importuojančiose ASEAN šalyse;
18. mano, kad būtina ypač atidžiai nagrinėti klausimus, susijusius su žuvininkystės pramone, visų pirma su tunų sektoriumi, kadangi, kaip nurodyta šio sektoriaus tyrime, kurį Komisija atliko parengta Parlamento prašymu, visapusiškai ir skubiai liberalizavus tarifus šiam jautriam sektoriui bus daroma didelė socialinė ir ekonominė įtaka;
19. pabrėžia būtinybę žuvininkystės pramonėje laikytis higienos ir sveikatos normų, siekiant minėtose šalyse skatinti šios pramonės plėtrą ir ją gerinti, taip pat sąžiningai konkuruoti su ES žuvininkystės pramone; ragina Komisiją teikti būtiną techninę paramą, kad ASEAN žuvininkystės pramonė pasiektų šiuos tikslus;
20. ragina išplėsti tarpregioninį ekonominį bendradarbiavimą makroekonominiu lygiu, įskaitant bendradarbiavimą mokesčių ir statistikos, tarptautinių audito ir apskaitos standartų, kovos su korupcija ir pinigų plovimu priemonių priėmimo klausimais;
21. ragina ES ir ASEAN stiprinti bendradarbiavimą kovojant su prekyba žmonėmis, sekso turizmu ir klastotėmis; teigiamai vertina ASEAN narių įsipareigojimą kovoti su narkotikais ir ragina jas laikytis Jungtinių Tautų (JT) mirties bausmės moratoriumo; ypač

- palankiai vertina Filipinų sprendimą panaikinti mirties bausmę;
22. ragina ES ir ASEAN stiprinti bendradarbiavimą visuomenės sveikatos srityje, ypač kovojant su ligomis, pvz., AIDS, sunkiu ūmiu respiraciniu sindromu (SŪRS) ir paukščių gripu, taip pat sprendžiant klimato kaitos problemą ir užtikrinant geresnę maisto saugą;
  23. mano, kad Europos Sąjungos gebėjimas konkuruoti su ASEAN šalimis priklauso nuo geresnio švietimo, mokymų ir mokslinių tyrimų Europos Sąjungoje, taip pat nuo pažangių prekių ir paslaugų kūrimo;
  24. mano, kad sudarant prekybos, investicijų ir mokslinių tyrimų susitarimus turėtų būti siekiama spręsti šiuos įvairiems sektoriams aktualius klausimus:
    - i) energiją taupančios elektros lemputės,
    - ii) patvariu būdų augintų ir teisėtai nukirstų medienos produktų pažymėjimas,
    - iii) gaivalinių nelaimių prevencija ir atsigavimas po jų,
    - iv) turizmo sektorius, ypatingą dėmesį skiriant mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI),
    - v) laisvas mokslininkų, verslininkų ir turistų judėjimas,
    - vi) Europos Sąjungos ir ASEAN šalių mokslinių tyrimų centrų bendradarbiavimas ir keitimasis moksliniais atradimais,
    - vii) aerolių balionėliai;
  25. rekomenduoja, kad laikantis ES energetikos politikos ASEAN šalių atžvilgiu ypač daug dėmesio būtų skiriama šiems klausimams:
    - i) nediskriminuojamo pobūdžio licencijų suteikimo tvarka ir su energija susijusių produktų prekybos sąlygos,
    - ii) energijos gamybos ir eksporto galimybių gerinimas,
    - iii) energijos produktų transporto infrastruktūros plėtra,
    - iv) įvairesnių energijos šaltinių naudojimas,
    - v) pasienio mokesčių energetikos produktams panaikinimas,
    - vi) bendri susitarimai dėl energijos taupymo, siekiant švelninti klimato kaitos padarinius ir mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, įskaitant galimus dvišalius prekybos išmetamųjų teršalų leidimais susitarimus, kad būtų išvengta žalos Europos Sąjungos pramonei;
  26. palankiai vertina mokslinių tyrimų įstaigų ES ir ASEAN šalyse vykdomus bendrus mokslinių tyrimų projektus ir ragina Komisiją imtis veiksmų, kad tokius susitarimus būtų lengviau sudaryti;

27. primena, kad turėtų būti siekiama apsaugoti Sąjungos pramonę nuo ASEAN eksportuotojų dempingo ir skatinama nedempinguoti laiku pasitelkiant Sąjungos prekybos derybininkus;

Klausimai, aktualūs konkrečioms šalims

28. pabrėžia, kad visuose tarifų mažinimo tvarkaraščiuose turėtų būti visapusiškai atsižvelgiama į skirtingą ASEAN narių ekonominę padėtį;
29. mano, kad neturtingesnėms, tačiau prie mažiausiai išsivysčiusių nepriskiriamoms šalims turėtų būti siūlomos lankstumo priemonės, kurios, remiantis ekonominės partnerystės susitarimais, paprastai taikomos valstybėms, kurių pajamų lygis panašus;
30. ragina Komisiją derantis tinkamu metu kreiptis į Kambodžą ir Laosą dėl to, ar šios šalys norėtų būti įtrauktos į susitarimą ir, jeigu atsakymas būtų teigiamas, siekti, kad Taryba persvarstytų derybų įgaliojimą, ir sudaryti galimybes šioms šalims prisijungti prie susitarimo;
31. mano, kad dėl dabartinės padėties Birmoje ši šalis negalėtų būti įtraukta į susitarimą;
32. mano, kad būtina spręsti bankų slaptumo problemą Singapūre, kadangi dėl to užkertamas kelias sudaryti partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą, kuris ypač svarbus siekiant sudaryti tarpregioninį laisvosios prekybos susitarimą;

Tvari plėtra

33. mano, kad į kiekvieną susitarimą turėtų būti įtrauktas skyrius, kuriame turėtų būti išdėstytas ambicingas tvarios plėtros siekis, ir pabrėžia, kad būtina įgyvendinti priimtus standartus; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl to šiam skyriui turi būti taikomas įprastinis ginčų sprendimo mechanizmas;
34. ragina į bet kokį susitarimą įtraukti privalomas socialines ir aplinkos apsaugos nuostatas, pagal kurias šalys įsipareigoja ratifikuoti pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijas ir užtikrinti veiksmingą jų įgyvendinimą, ypač kai jos susijusios su vaikų ir priverstiniu darbu, kadangi, kaip pažymima TDO pirmą kartą 2006 m. paskelbtame pranešime „Siekis užkirsti kelią vaikų išnaudojimui darbe“, kova su šiuo reiškiniu yra svarbiausias TDO uždavinys;
35. ragina Komisiją svarstyti, kaip šalims galėtų būti siūlomos darbo standartų gerinimo iniciatyvos, siekiant užtikrinti, kad vis dažniau sudarant laisvosios prekybos susitarimus nebūtų pakenkta atitikimo bendrajai lengvatų sistemai (GSP+) patrauklumui, taip pat svarstyti galimybę įtraukti sąlygą, pagal kurią turėtų būti ratifikuojamos pagrindinės JT ir TDO konvencijos dėl žmogaus ir darbo teisių, ypač dėl priverstinio ir vaikų darbo;
36. pabrėžia, kad įsigaliojus ES ir ASEAN laisvos prekybos susitarimui turėtų būti tvirtinamos priemonės, kurias taikant mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir toliau būtų užtikrinta galimybė naudotis tam tikrais privalumais, pvz., susijusiais su jų prekių patekimu į rinką;
37. mano, kad Prekybos ir tvaraus vystymosi forumas, kurį sudaro darbuotojų ir darbdavių organizacijos bei nevyriausybinių organizacijų (NVO) atstovai, galėtų būti naudingas

- užtikrinant, kad atviresnės rinkos sąlygomis būtų gerinami aplinkosaugos ir socialiniai standartai;
38. siūlo nustatyti sistemą, pagal kurią žinomos darbuotojų ir darbdavių organizacijos galėtų teikti prašymus imtis priemonių; šie prašymai būtų svarstomi tam tikrą laiką ir taip būtų užtikrinamas nuostatų laikymasis ir persvarstymas bei kovojama prieš darbuotojų teisių pažeidimus;
  39. tikisi, kad netrukus bus paskelbtas tvarumo poveikio įvertinimas, kuris turi būti parengtas laiku, kad visuomenė būtų visapusiškai informuota ir kad atsižvelgiant į šiame įvertinime pateiktas išvadas būtų daroma įtaka derybų rezultatams, ypač kai jie susiję su priemonėmis, reikalingomis mažinti neigiamą įtaką, daromą tam tikroms grupėms arba sektoriams;
  40. mano, kad tvarumo poveikio vertinime turėtų būti itin atsižvelgiama į prekybos liberalizavimo įtaką lyčių lygybei, ypač tokiuose sektoriuose, kaip žemės ūkio, tekstilės ir eksporto;
  41. ragina Komisiją ir ASEAN šalių atstovus ypatingą dėmesį atkreipti į susitarimo įtaką smulkiesiems regiono ūkininkams ir užtikrinti, kad šeiminis ir tvarus žemės ūkis būtų ne silpninamas, o stiprinamas;
  42. mano, kad kovos su miškų nykimu ir atogrąžų miškų apsaugos užtikrinimo priemonės labai svarbios kovojant su klimato kaita ir siekiant prisidėti prie biologinės įvairovės išsaugojimo; todėl mano, kad sudarius partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą turėtų būti skatinama prekyba tik ekologiškai tvariu biokuru ir teikiama pagalba ASEAN šalims, kovojančioms su neteisėta medienos ruošia;
  43. ragina derybų partnerius užtikrinti, kad į susitarimą būtų įtrauktos priemonės, pagal kurias būtų užtikrinama tradicinių ir paprotinių vietos bendruomenių teisė naudotis savo miškais joms įgyvendinant miškų valdymo ir licencijavimo programas, taip pat ugdyti nacionalinių parlamentų ir pilietinės visuomenės, vietos bendruomenių ir jų gyventojų pajėgumus, reikalingus dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose, susijusiuose su gamtos išteklių apsauga, naudojimu ir valdymu, bei nustatyti bei ginti jų teisę į žemę;
  44. mano, kad ekologiškų produktų ir „Fair Trade“ ženklų prekių tarifai turėtų būti mažinami greičiau nei kitų prekių, be to, turėtų būti sudarytos galimybės jas anksčiau pateikti į ES rinką; ragina Komisiją svarstyti galimybę atnaujinti muitų nomenklatūrą atsižvelgiant į šiuos konkrečius produktus;

Politiniai svarstymai

45. pripažįsta didėjančią ASEAN įtaką regiono stabilumui ir gerovei; teigiamai vertina tai, kad 2007 m. Singapūre vykusiam aukščiausio lygio susitikime atnaujinti ES ir ASEAN santykiai; mano, kad vadovaudamosi regioninės integracijos įsipareigojimais ES ir ASEAN gali labai artimai bendradarbiauti;
46. pažymi, kad taikant ES ir ASEAN ekonominių ir prekybos santykių vystymo priemones visapusiškai stiprinami dviejų regionų santykiai ir skatinam tolesnė politinio bendradarbiavimo, saugumo, demokratijos ir žmogaus teisių pažanga, taip pat pažanga energetikos ir klimato kaitos, aplinkosaugos, socialinių reikalų ir kultūros bei

bendradarbiavimo ir vystymosi srityse;

47. teigiamai vertina ASEAN integracijos pažangą ir pasirašytą ASEAN chartiją bei tikisi, kad šios chartijos nuostatos netrukus įsigalios;
48. primena, kad žmogaus teisės ir demokratija yra pagrindinės ES vertybės, ir reikalauja, kad tai būtų neatskiriama derybų su ASEAN, ypač partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimų, dalis; pakartoja, kad svarbu, jog Europos Parlamentas prisidėtų prie politinių ir pilietinių teisių reformų, ir teigiamai vertina ASEAN chartijoje numatytą žmogaus teisių institucijos įsteigimą bei joje nurodytą įsipareigojimą stiprinti demokratiją, gero valdymo ir teisinės valstybės principus, taip pat skatinti ir saugoti žmogaus teises ir pagrindines laisves; todėl tikisi, kad ASEAN konstruktyviai prisidės prie šių vertybių skatinimo Pietryčių Azijoje;
49. teigiamai vertina demokratiją atkuriančius rinkimus Tailande; ragina imtis demokratizacijos ir nacionalinio susitaikymo veiksmų Birmoje, į kuriuos būtina įtraukti opozicijos atstovus ir etnines grupes, bei reikalauja paleisti Aung San Suu Kyi ir kitus politinius kalinius bei normalizuoti politinių partijų veiklą; remia JT ir ES ypatingųjų įgaliotinių veiklą; ragina Tarybą Birmos vyriausybei toliau taikyti ribojamąsias priemones, atidžiai stebėti padėtį ir persvarstyti šias priemones, jei tai bus būtina dėl įvykių šioje šalyje; ragina ASEAN nares, taip pat Kiniją ir Indiją, daryti spaudimą Birmai (Mianmarui);
50. pabrėžia toliau vykstančio bendradarbiavimo kovos su terorizmu ir krizių bei nelaimių valdymo srityse svarbą ir teigiamai vertina neseniai pradėtą bendradarbiavimą dėl stebėjimo misijos Ačehe;
51. siekdamas skatinti gero valdymo, skaidrumo ir teisinės valstybės principus, nori, kad valstybės narės ir Komisija įsikištų tais atvejais, kai yra aiškių teisinių įrodymų, kad ASEAN šalių pareigūnai yra įsivėlę į korupciją, susijusią su gamtiniais ištekliais; prašo Komisiją pranešti apie visus veiksmus, kurių ji šiuo atžvilgiu imsis;

EP vaidmuo

52. tikisi, kad Lisabonos sutartis įsigalios prieš pasibaigiant deryboms ir nebeliks jokių abejonių, kad Parlamento pritarimas svarbus sudarant šio pobūdžio susitarimą; ragina Komisiją užtikrinti, kad derybų mandatas būtų prieinamesnis Parlamentui ir, siekiant, kad rezultatai sulauktų visuotinio palaikymo, derybų metu nuolat konsultuotis su Parlamentu;

o

o o

53. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, valstybių narių ir ASEAN šalių vyriausybėms ir parlamentams bei ASEAN generaliniam sekretoriui.